

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afname week
801	Schriftelijk	V: 1	45 min	C1, C2 en C3	Systeem aarde H 1	Leerlingen krijgen inzicht in de vormen van natuurgeweld en leren zich bewust te zijn van natuurlijke gevaren. (Kerndoel 6 maatschappelijke vraagstukken).	Week 42
802	Schriftelijk	V: 2	60 min	C1, C2 en C3	Systeem aarde H 1 en 2	Kerndoel 6 idem	TW 1
803	Opdracht 1	V: 1		A1 en A2	Systeem Aarde Regionale analyse	Kerndoel 6 idem	Week 43
301	Schriftelijk	V: 3 E1: 1/10	90 min	B1, B2 en B3	Arm en Rijk H 1 t/m 4 SE	Leerlingen vormen zich een wereldbeeld en krijgen inzicht in ruimtelijke vraagstukken, waarmee ze als burger kunnen functioneren in de wereld. (Kerndoel 2 diversiteit)	TW 2
804	Schriftelijk	V: 2	60 min	B	Europa H 1 + EU	Leerlingen leren hoe de EU is georganiseerd en krijgen inzicht in ruimtelijke vraagstukken, waarmee ze als burger kunnen functioneren in de EU. (Kerndoel 3 democratische waarden en kerndoel 6 democratische betrokkenheid)	TW 3
302	Opdracht 2	V: 2 E2: 1/10		A1, A2 E F	PO sociaal geografisch onderzoek ruimtelijke ordening in Rotterdam	Leerlingen krijgen inzicht in ruimtelijke vraagstukken, waarmee ze als burger kunnen functioneren in de eigen leefomgeving. (Kerndoel 4 maatschappelijke betrokkenheid en kerndoel 6 maatschappelijke vraagstukken)	Week 27

					(schriftelijk en presentatie)		
303	Schriftelijk	V: 3 E3: 1/10	90 min	B2 en B3 F	Europa H 1 t/m 3 SE	Kerdoel 3 idem	TW 4

Toets nr	Type	Gewicht V/E	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afname week
801	Schriftelijk	V : 2	60 min	1. Geldzaken	1.1 Ontvangsten en uitgaven 1.2 Consumptief krediet 1.3 Hypotheken	Democratische waarden	TW1 okt
301	Schriftelijk	V : 2 E:1 1/12	90 min	1. Geldzaken	1.1 t/m 1.3 1.4 Sparen 1.5 Trouwen en scheiden	Democratische waarden, diversiteit	TW2 jan
802	Schriftelijk	V : 1	60 min	2. Ondernemerschap	2.2 Marketing plan 2.3 Rechtsvormen	Diversiteit	mrt
302	Vaardigheden	V : 1 E 2: 1/12 (met PO2)	nvt	2. Ondernemerschap	PO deel 1: Ondernemingsplan: Marktonderzoek, marketing plan, rechtsvorm	Democratische betrokkenheid, schoolcultuur, democratische waarden	jan - apr
803	Schriftelijk	V : 2	90 min	2. Ondernemerschap 3. De Eenmanszaak	2.2 en 2.3 3.1 De beginbalans 3.2 Inkopen en verkopen	Diversiteit, democratische waarden	TW3 apr
303	Schriftelijk	V : 2 E3 : 1/12	90 min	3. De Eenmanszaak Keuzeonderwerpen	3.1 en 3.2 3.3 Kosten en uitgaven 3.4 De eindbalans K.1 Erven en schenken	Maatschappelijke betrokkenheid, diversiteit	TW4 jun
304	Vaardigheden	V : 1 E4 : 1/12 (met PO1)	nvt	1. Geldzaken 2. Ondernemerschap 3. Eenmanszaak	PO deel 2: Ondernemingsplan Financieel plan	Democratische betrokkenheid, schoolcultuur, democratische waarden	mei - jun

Opmerking:

De toetsen kunnen opgeknipt worden in kleinere delen, dit ter beoordeling van de docent. Dit wordt tijdig medegedeeld. De wegingen van de deelttoetsen worden in de studiewijzer opgenomen. Er mag bij de toetsen, het SE en het CE alleen gebruik gemaakt worden van een gewone rekenmachine.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afnameweek
1	Praktisch		45 min	D2	Hoofdstuk 1 Gedrag	Diversiteit	41
801	schriftelijk	V:1	60 min	B1, B2, C1, D1, E1, E2	Hoofdstuk 2 Cellen		45(TW1)
301	schriftelijk	V:2 E1:1/10	90 min	A1, A5, A6, A7, A8, A9 D1, E1, E2 D3, E3, E4	Hoofdstuk 3 Onderzoek doen Hoofdstuk 4 Voortplanting	Democratische waarden, Diversiteit	3 (TW2)
802	schriftelijk	V:2	90 min	B2, B3, B4	Hoofdstuk 5 Voeding en energie Hoofdstuk 6 Voeding en vertering		13 (TW3)
302	schriftelijk	V:2 E2:1/10	90 min	B2, B3, B4, C3, D4, F2, F3, A12	Hoofdstuk 5 Voeding en energie Hoofdstuk 7 Soorten en relaties Hoofdstuk 8 Ecosysteem en evenwicht	Democratische waarden, Maatschappelijke betrokkenheid	27 (TW4)
303	praktisch	V:2 E3: 1/10		A1, A2, A3, A5, A6, A7, A8, A9	- Gedurende het jaar worden diverse praktische opdrachten gegeven. Deze opdrachten zijn in de Magister ELO beschreven evenals de bijbehorende deadlines. - Aan het eind van het jaar wordt het afgesloten en becijferd met een gemiddeld cijfer.		t/m 25

H4

CKV

2025-2026

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
301	Toets S/P	E1: 3/10	11 weken	B/C	B: Verbreden: Ervaring opdoen en opdrachten uitvoeren uit discipline Digitale Media (film, video-art, fotografie etc.) C: Verdiepen: Praktische onderzoeksopdracht in groepsverband incl. culturele activiteit. Verslaglegging in digitale vorm (fotopresentatie, filmpje etc.)	Week 46
302	Toets S/P	E2: 3/10	15 weken	B/C	B: Verbreden: Ervaring opdoen uit discipline Podiumkunsten (theater, cabaret, muziek, dans etc.) C: Verdiepen: Praktische onderzoeksopdracht in groepsverband incl. culturele activiteit. Verslaglegging in de vorm van een theaterperformance (toneel, cabaret, lied, gedicht, decor, techniek)	Week 11
303	Toets S/P	E3: 3/10	11 weken	B/C	B: Verbreden: Ervaring opdoen en opdrachten uitvoeren uit discipline Podiumkunsten (theater, cabaret, muziek, dans etc.) C: Verdiepen: Praktische onderzoeksopdracht in groepsverband incl. culturele activiteit. Verslaglegging in de vorm van een presentatie (aan de hand van prezi, powerpoint etc.) of anderssortige performance (toneel, cabaret, lied, gedicht etc.)	Week 24
304	Toets S	E4: 1/10	2 weken	A	A: Verkennen: Kunstautobiografie	Week 25

Toelichting:

Elk P-cijfer komt op de volgende manier tot stand: voor de verbredingsopdrachten kun je steeds maximaal 3 punten behalen en voor de verdiepingsopdracht maximaal 7. In totaal kun je dus elke periode maximaal 10 punten halen. Dit staat voor het cijfer 10.

Opmerking:

De beoordeling voor het volledige vak CKV heeft een examengewicht. Het cijfer telt mee in het combinatiecijfer. De opdrachten zijn niet herkansbaar. Voor de verdiepingsopdrachten geldt een deadline die in Magister wordt opgenomen.

Aanvullende afspraken CKV:

- Leerlingen in H4, V4 en V5 mogen het vak herkansen. Deze herkansing maakt deel uit van de herkansingsregel en gaat dus ten koste van een herkansingsmogelijkheid conform de herkansingsregeling die geldt voor het betreffende leerjaar.
- Een herkansing gaat nooit om een deelherkansing (er worden dus géén afzonderlijke toetsen herkanst).
- Leerlingen herkansen het vak als geheel. Dat wil zeggen dat ze een vervangende opdracht krijgen die enkele dagen in beslag neemt en tamelijk omvangrijk is. Verschillende onderdelen uit het programma van het hele jaar krijgen er een plaats in. Het levert één cijfer op dat het cijfer voor het gehele schooljaar vervangt. De opdracht wordt door de sectie in zijn geheel bepaald.
- Uitgangspunt van deze toets is dat leerlingen die in de loop van het jaar niet optimaal hebben kunnen presteren een reële mogelijkheid krijgen om toch een goed cijfer te halen. De toets moet echter wel een onaantrekkelijk alternatief zijn voor leerlingen die het vak volgen, en dus niet een makkelijke sluiproute om een voldoende te scoren na een jaar de kantjes ervan af te hebben gelopen.
- Leerlingen die blijven zitten mogen het vak het jaar daarna opnieuw volgen om zo nieuwe deeltijfers neer te zetten. Ook mogen ze er aan het eind van het schooljaar waarin ze blijven zitten ervoor kiezen om de vervangende opdracht te doen zodat ze het vak niet in zijn geheel over hoeven te doen. Ook mogen ze hun cijfers van het vorige jaar laten staan. Ze volgen het vak dan niet meer in het jaar waarin ze doubleren. In dat geval kunnen ze het natuurlijk ook niet meer herkansen. Leerlingen die in het betreffende leerjaar doubleren en het vak CKV niet met een voldoende hebben afgerond wordt sterk aangeraden om het vak CKV als herkansingsmogelijkheid te gebruiken.
- Bovenstaand bolletje geldt ook voor leerlingen die de (zeldzame) overstap maken van H4 naar V4 of V5 of de (vaker voorkomende) overstap van H5 naar V5. Zij volgen in V5 uiteraard gewoon het vak CKV. Het cijfer van het balansverslag vervalt.
- Leerlingen die de overstap maken van V4 naar H4 of van V4 naar H5 dienen het balansverslag in te leveren om het vak af te ronden. De overige CKV-cijfers kunnen ongewijzigd overgenomen worden.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afnameweek
801	Schriftelijk	V: 2	60	A+D+F	Methodetoets Kapitel 1	Maatschappelijke vraagstukken, democratische waarden	TW 1
802	Mondeling	V: 3	10	C	Spreek-en gespreksvaardigheid ERK B1	Diversiteit, democratische betrokkenheid	Week 49
803	Schriftelijk	V: 2	60	A	Methodetoets Kapitel 2	Maatschappelijke vraagstukken	TW 2
301	Schriftelijk	V: 3 E1: 1/10	2x25	B	Kijk-luistervaardigheid	Diversiteit	Week 10
804	Schriftelijk	V: 2	60	A+D	Methodetoets Kapitel 3	Maatschappelijke vraagstukken, democratische betrokkenheid	TW 3
302	Schriftelijk	V: 3 E2: 1/10	60	A	Leesvaardigheid	Maatschappelijke vraagstukken	Week 24
805	Schriftelijk	V: 2	60	A+D	Methodetoets Kapitel 4	Maatschappelijke vraagstukken, democratische waarden	TW 4

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen: Domein A Leesvaardigheid Domein B Kijk-en luistervaardigheid Domein C Gespreksvaardigheid Domein D Schrijfvaardigheid Domein E Literatuur Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Toets nr	Type	Gewicht V/E	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afname week
801	Schriftelijk	V:1	min	Domein A: Vaardigheden Domein B: Schaarste Domein C: Ruil Domein E: Ruilen over de Tijd	Module 1 Schaarste, geld en handel volledig + Module 4 Hoofdstuk 1 en 2	Maatschappelijke betrokkenheid en diversiteit	TW1 okt
802	Schriftelijk	V:1	90 min	Domein A: Vaardigheden Domein D: Markt	Module 2 volledig.	Maatschappelijke betrokkenheid en diversiteit	TW2 jan
301	Schriftelijk	V:1 E1 : 1/12	90 min	Domein A: Vaardigheden Domein E: Ruilen over de tijd Domein F: Samenwerken en onderhandelen	Module 4 en 5 volledig.	Maatschappelijke betrokkenheid en diversiteit	TW3 apr
302	Schriftelijk	V:1 E2 : 1/12	90 min	Domein A: Vaardigheden Domein D: Markt	Module 2 en 3 volledig.	Maatschappelijke betrokkenheid en diversiteit	TW4 jun

Opmerking:

Er mag bij de toetsen, het SE en het CE alleen gebruik gemaakt worden van een gewone rekenmachine.

Het gemiddelde behaalde SE-cijfer in 4 HAVO wordt voor 25% meegenomen naar 5 HAVO.

H4

ENGELS

2025-2026

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afnameweek
801	Schriftelijk	V: 2	60	A, D	WASP Reporter toets. Grammar, vocabulary and skills	Diversiteit, democratische waarden, maatschappelijke vraagstukken	TW1
802	Schriftelijk	V: 2	45	B	Luistervaardigheid	Diversiteit, democratische waarden, maatschappelijke vraagstukken	Nov
803	Praktisch	V: 2	30	C	Spreekvaardigheid (individuele afspraken)	Diversiteit, democratische waarden, maatschappelijke vraagstukken	dec-jul
804	Schriftelijk	V: 3	90	D	Schrijfvaardigheid. Het schrijven van een formele tekst. Je moet je eigen woordenboek NE-EN meebrengen.	Diversiteit, democratische waarden, maatschappelijke vraagstukken	TW2
805	Schriftelijk	V: 4	90	A, D	WASP Reporter toets. Grammar, vocabulary and skills	Diversiteit, democratische waarden, maatschappelijke vraagstukken	TW3
806	Schriftelijk	V: 2	45	A	Leesvaardigheid. Je moet je eigen woordenboek EN-NE meebrengen.	Diversiteit, democratische waarden, maatschappelijke vraagstukken	mei
301	Schriftelijk	V: 4 E1: 1/13	90	E	Literatuur. Toets over twee klassikaal gelezen boeken en literaire begrippen (op basis van de Short Stories reader)	Diversiteit, democratische waarden, maatschappelijke vraagstukken	TW4

Toets-nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	burgerschap	afname-week
801	luistertoets	V:1	25 min	B	CITO kijk- of luistertoets	Diversiteit, democratische waarden en betrokkenheid, maatschappelijke vraagstukken	week 41/42
802	schriftelijk	V:2	60 min	D	Schriftelijke toets over vocabulaire, grammatica en toepassing van beide om te zien of de leerling deze stof beheerst en kan toepassen		week 45 (TW1)
803	schriftelijk	V:2	90 min	A	CITO leestoets op vmbo/havo-niveau, bij de toets mag gebruik gemaakt worden van een woordenboek F-N	Diversiteit, democratische waarden en betrokkenheid, maatschappelijke vraagstukken	blokuur week 50/51
804	schriftelijk	V:2	60 min	D	Schriftelijke toets over vocabulaire, grammatica en toepassing van beide om te zien of de leerling deze stof beheerst en kan toepassen		week 3/4 (TW2)
805	mondeling	V:1	15 min	C en F	posterpresentatie(s) in groepjes	Diversiteit	week 7
806	schriftelijk	V:1	25 min	B	CITO kijk- of luistertoets	Diversiteit, democratische waarden en betrokkenheid, maatschappelijke vraagstukken	week 10

807	schriftelijk	V:2	60 min	D	schriftelijke toets over vocabulaire, grammatica en toepassing van beide om te zien of de leerling deze stof beheerst en kan toepassen. Bij de toets mag gebruik gemaakt worden van een grammaticakaart en een woordenboek F-N		week 13 (TW3)
808	schriftelijk	V:2	90 min	A	CITO leestoets op vmbo- / havo-niveau, bij de toets mag gebruik gemaakt worden van een woordenboek F-N	Diversiteit, democratische waarden en betrokkenheid, maatschappelijke vraagstukken	blokuur week 20/21
809	schriftelijk	V:1	45 min	D en F	schrijftoets		week 23/24
810	mondeling	V:2	15 min	C	spreektoets in duo's		week 27 (TW4)

Tijdens de lessen en thuis wordt door de leerlingen gewerkt aan hun woordenschat en luistervaardigheid via het programma Fluent U. Indien een leerling hier goed aan werkt (d.w.z. voldoende oefent) en de oefeningen goed maakt (d.w.z. de leerling scoort boven een bepaalde minimumscore) kan de leerling bonuspunten verdienen die opgeteld worden bij het cijfer van de leertoets van die periode (toets 2, 4 en 7)

Toelichting op de vaardigheidstoetsen: voor kijk- en luistertoetsen, leestoetsen en schrijftoetsen hoeft niets concreets te worden geleerd. Oefenen helpt uiteraard, maar dat werkt het beste als er regelmatig geoefend wordt en niet alleen kort voor de toets. De posterpresentatie en het mondeling vragen wel (ook) voorbereiding kort voor de toets.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afname week
301	Schriftelijk	V : 1 E1 : 1/11	60 min	AB	hfst. 1	<i>Diversiteit, Democratische waarden, Maatschappelijke betrokkenheid, Democratische betrokkenheid, Maatschappelijke vraagstukken</i>	TW 1
801	Schriftelijk	V : 2	60 min	AB	hfst. 2 t/m 3	<i>Diversiteit, Democratische waarden, Maatschappelijke betrokkenheid, Democratische betrokkenheid, Maatschappelijke vraagstukken</i>	TW 2
302	PO	V : 1 E2 : 1/11	45 min	ABC	Bronnentoets	<i>Diversiteit, Democratische waarden, Maatschappelijke betrokkenheid, Democratische betrokkenheid, Maatschappelijke vraagstukken</i>	8
802	Schriftelijk	V : 2	60 min	AB	hfst. 4 + hfst. 5 (+ hfst 2 t/m hfst 3 herhaling)	<i>Diversiteit, Democratische waarden, Maatschappelijke betrokkenheid, Democratische betrokkenheid, Maatschappelijke vraagstukken</i>	TW 3
803	Schriftelijk	V : 3	90 min	AB	hfst. 6 + hfst. 7 (en herhaling hfst. 2 t/m hfst. 5)	<i>Diversiteit, Democratische waarden, Maatschappelijke betrokkenheid, Democratische betrokkenheid, Maatschappelijke vraagstukken</i>	TW 4

In iedere periode bestaat de mogelijkheid om een opdracht af te nemen waarbij de n-term wordt bepaald.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afnameweek
801	schriftelijk (eigen docent)	V:1	60 min	ABC	Proefwerk Klassieke cultuur & Kerk	1, 2, 3, 5, 6, 7	TW 1
802	schriftelijk (eigen docent)	V:2	60 min	ABC	Praktische Opdracht Renaissance/ Burgerlijke Cultuur	1, 2, 3, 5, 6, 7	TW 2
803	schriftelijk (eigen docent)	V:1	60 min	ABC	Proefwerk Cultuur van Romantiek & Realisme	1, 2, 3, 5, 6, 7	TW 3
804	schriftelijk (eigen docent)	V:1	60 min	ABC	Proefwerk Massacultuur	1, 2, 3, 5, 6, 7	TW 4

Opmerking: het deelvak Kunst (algemeen) wordt gemiddeld met het deelvak Kunst (beeldende vorming) in de verhouding 50%/50%. Het gemiddelde van beide deelvakken telt op het rapport mee als cijfer voor het vak Kunst.

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afnameweek
801	Presentatie	V:1	30min	A, B, C	Proces + presentatie periode Klassieken en Cultuur van de Kerk	Schoolcultuur Maatschappelijke vraagstukken	Wk 36 -44
802	Presentatie	V:1	30 min	A, B, C	Proces + presentatie periode Vroegrenaissance en Hofcultuur	Maatschappelijke vraagstukken Democratische waarden	Wk 46 - 2
803	Presentatie	V:1	30 min	A, B, C,	Proces + presentatie periode Romantiek & Realisme	Maatschappelijke vraagstukken Democratische waarden	Wk 4 - 12
804	Presentatie	V:1	30 min	A, B, C	Proces + presentatie Massacultuur	Maatschappelijke betrokkenheid Diversiteit	Wk 14 - 26

Opmerking: het deelvak Kunst (beeldende vorming) wordt gemiddeld met het deelvak Kunst (algemeen) in de verhouding 50%/50%. Het gemiddelde van beide deelvakken telt op het rapport mee als cijfer voor het vak Kunst.

H4

L.O.

2025-2026

Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek
A	De kandidaat kan op verantwoorde wijze in bewegende en regelende rollen deelnemen aan de bewegingscultuur.	
B	De kandidaat kan deelnemen aan een variëteit aan bewegingsactiviteiten, waarbij het gaat om: - verbreding (leren van nieuwe activiteiten) en verdieping (qua niveau, taken en contexten) van bewegingsactiviteiten die in de onderbouw zijn aangeboden; - minimaal vier verschillende door de kandidaat te kiezen bewegingsactiviteiten uit een door school gedaan aanbod voor de activiteitengebieden spel,turnen, atletiek, bewegen op muziek en zelfverdediging.	
C	De kandidaat kan ondersteunende en leidinggevende rollen in bewegingssituaties vervullen, waarbij het gaat om: - bewegingssituaties inrichten, op gang brengen en op gang houden; - minimaal twee door de leerling te kiezen rollen van instructeur, coach, scheidsrechter en organisator.	
D	De kandidaat kan op basis van eigen ervaring en inzicht in de betekenis van sport en bewegen voor de gezondheid in brede zin , verantwoord omgaan met belasting en risico's in bewegingssituaties. Hierop aansluitend een programma kiezen dat past bij de eigen mogelijkheden.	
E	De kandidaat kan op grond van inzicht in de kenmerken van het aanbod en in de eigen wensen en mogelijkheden ten aanzien van sportdeelname een bewuste keuze maken uit het aanbod aan sport en bewegen in de samenleving.	
L.O. Sport oriëntatie	Het vak L.O. wordt afgesloten op basis van inzet en aanwezigheid. Bij meer dan 2 gemiste lessen dient er ingehaald te worden.	Gehele jaar

Domein A Vaardigheden

Domein B Bewegen

Domein C Bewegen en regelen

Domein D Bewegen en gezondheid

Domein E Bewegen en samenleving.

Burgerschap in lessen L.O.

1. Samenwerking en Teamwork

Door teamactiviteiten te organiseren, kunnen leerlingen leren hoe ze effectief kunnen communiceren, samenwerken en conflicten oplossen. Dit bevordert respect, verantwoordelijkheid en een gevoel van gemeenschap.

2. Respect en Fair Play

De lessen L.O. bieden een natuurlijke omgeving om regels en normen te leren respecteren. Door nadruk te leggen op fair play, respect voor tegenstanders en het naleven van spelregels, ontwikkelen leerlingen een beter begrip van ethiek en integriteit.

3. Inclusiviteit en Diversiteit

LO-lessen worden zo ontworpen dat ze alle leerlingen, ongeacht hun fysieke capaciteiten, culturele achtergrond of gender, actief betrekken. Dit bevordert een inclusieve cultuur waarin diversiteit wordt gevierd en gerespecteerd.

4. Verantwoordelijkheidsgevoel

Door leerlingen verantwoordelijkheden te geven, zoals het opzetten van apparatuur, het leiden van een warming-up of het bijhouden van scores, leren ze leiderschap en verantwoordelijkheid. Dit bereidt hen voor op het nemen van initiatief in de bredere gemeenschap.

5. Gezondheid en Welzijn

De LO-lessen worden gebruikt om het belang van een gezonde levensstijl te onderwijzen, inclusief fysieke activiteit, gezonde voeding en mentale gezondheid.

6. Kritisch Denken en Probleemoplossing

Door sportstrategieën en tactieken te bespreken en te analyseren, kunnen leerlingen hun kritisch denkvermogen ontwikkelen. Ze leren hoe ze problemen kunnen identificeren, oplossingen kunnen bedenken en beslissingen kunnen nemen.

7. Sociale Vaardigheden en Empathie

Interactie met klasgenoten tijdens fysieke activiteiten helpt leerlingen sociale vaardigheden te ontwikkelen, zoals empathie, geduld en behulpzaamheid. Ze leren om elkaar aan te moedigen en te ondersteunen, wat bijdraagt aan een positief groepsklimaat.

H4

MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN 2025-2026

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afname week
801	Schriftelijk	V: 2	60 min	B	Introductietoets HS 1-2	Diversiteit, maatschappelijke vraagstukken	TW1
301	Schriftelijk	V: 2 E1: 1/10	60 min	A, B, D	SE HS 2-3. Binding en verschillen in de samenleving	Diversiteit, maatschappelijke betrokkenheid, democratische waarden, democratische betrokkenheid	TW2
802	Praktisch	V: 2		B, C, D, F	Pas de kernconcepten uit het boek toe op actuele krantenartikelen. Maak een verslag en presenteer je bevindingen	Diversiteit, maatschappelijke betrokkenheid, democratische waarden, democratische betrokkenheid, maatschappelijke vraagstukken	Wk 10
803	Schriftelijk	V:2	60 min	B, C, D, E	Toets Hoofd- en kernconcepten	Diversiteit, maatschappelijke betrokkenheid, democratische waarden, democratische betrokkenheid, maatschappelijke vraagstukken	TW3
302	Schriftelijk	V: 2 E2: 1/10	90 min	A, C, D	Toets HS 4-5 Politiek in theorie en Onderzoeksvaardigheden	Maatschappelijke betrokkenheid, democratische waarden, democratische betrokkenheid, maatschappelijke vraagstukken	TW4

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Afnameweek/ deadline
801	Schriftelijk	V: 2	60 min	C1	Module Bewegingen (BW) <i>Natuurkunde Overal hoofdstuk 1 en 4</i>	TW 1
802	Schriftelijk	V: 2	60 min	G1 & B2	Module Elektriciteit & Straling (ES) <i>Natuurkunde Overal hoofdstuk 2 en 5</i>	TW 2
301	Project	V: 1 E1: 1/12	20 SLU	B3, E2, F of G2	Module Keuzethema 1 (KT-1): automatisering (KT-A), optica (KT-O), biofysica (KT-B) of geofysica (KT-G)	Week 5 t/m 7 tijdens de lessen Deadline 6 mrt
302	Computertoets	V: 1 E:2 1/12	90 min	A11 & A14	Module technische vaardigheden – computervaardigheden (TV-c)	TW 3
303	Praktijk	V: 1 E3: 1/12	20 SLU	I1 en I3	Module Technische vaardigheden - onderzoeken & ontwerpen (TV-o)	Gedurende hele jaar PvA: 29 nov Verslag: 8 mei
803	Schriftelijk	V: 3	90 min	C1 & C2	Module bewegingen (BW) Module mechanica (ME) <i>Natuurkunde Overal hoofdstuk 1, 3, 4 en 6</i>	TW 4

- De module TV-c wordt beoordeeld aan de hand van een computertoets.
- De module TV-o wordt is een praktijkopdracht die gedurende een groot deel van het jaar doorloopt. De opdracht beoordeeld aan de hand van het verslag van een eigen onderzoeks- of ontwerpoperdracht.
- Elke leerling moet twee verschillende keuzethema's doen als onderdeel van het PTA natuurkunde. Je doet één keuzethema in havo 4 en één keuzethema in havo 5. Sommige thema's (KT-B en KT-G) kunnen meegenomen worden naar vwo.
- Bij natuurkunde wordt ook aandacht besteed aan de burgerschapsdoelen. Zo komt leren samenwerken aan de orde bij het project Keuzethema, bij de module computervaardigheden en bij de praktijkmodule onderzoeken en ontwerpen, en wordt in de andere modules aandacht besteed aan kritisch denken.

H4

NEDERLANDS

2025-2026

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afnameweek
801	schriftelijk	V:1	45 min.	C	Spelling		40
	inleveropdracht	V:0		B,D,E	Boekopdracht 1 + discussie 1	Schoolcultuur, diversiteit, en democratische betrokkenheid en waarden en maatschappelijke vraagstukken	41
802	schriftelijk	V:2	60 min.	C	Formuleren		TW1 (week 45)
	inleveropdracht	V:0		B,D,E	Boekopdracht 2 + discussie 2	Schoolcultuur, diversiteit, en democratische betrokkenheid en waarden en maatschappelijke vraagstukken	49
301	schriftelijk	V:3 E1:2/20	60 min.	A,D,F	SE Argumenteren	Diversiteit, democratische waarden	TW2 (week 3-4)
803	schriftelijk laptopoets	V:2	240 min	C,E	Verhaalanalyse	Schoolcultuur, diversiteit, en democratische betrokkenheid en waarden	BW2 (week 5)
	inleveropdracht	V:0		B,D,E	Boekopdracht 3 + discussie 3	Schoolcultuur, diversiteit, en democratische betrokkenheid en waarden en maatschappelijke vraagstukken	week 6
804	inleveropdracht	V:3		B,D,E	Boekopdracht 4 + discussie 4 (totaalcijfer boekdiscussies 1 t/m 4 + vereiste boekopdracht 1 t/m 4)	Schoolcultuur, diversiteit, en democratische betrokkenheid en waarden en maatschappelijke vraagstukken	13
805	schriftelijk laptopoets	V:2	120 min	C,D,F	Schrijfoopdracht		TW3 (week 14-15)
806	presentatie	V:1		E	Literatuurproject - stadsgedichten		week 23-24

807	schriftelijk	V:3	60 min.	A,D,F	Tekstbegrip		TW4 (week 26-27)
-----	--------------	-----	---------	-------	-------------	--	---------------------

De opdrachten voor het leesdossier dienen in 1 bestand verzameld te worden en is een vereiste voor toekenning van het boekdiscussiecijfer. Het leesdossier uit havo 4 vormt de basis voor het mondelinge examen in leerjaar 5. De eisen die aan dit dossier gesteld worden zijn beschreven in de Reader Leesdossier, die op de ELO bij Bronnen te vinden is. De uiterste inleverdatum voor het hele dossier in leerjaar 4 is vrijdag 27 maart.

Domeinen:

- A: Leesvaardigheid
- B: Mondelinge taalvaardigheid
- C: Schrijfvaardigheid
- D: Argumentatieve vaardigheden
- E: Literatuur

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Du ur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap /kerndoelen	Afnameweek
801	Schriftelijk	V : 3	60 min	A t/m D	Basisscheikunde uit klas 3 H1; atoombouw en binding H2; Koolstofchemie	4+6	45+46 (TW1)
802	Schriftelijk	V : 3	60 min	A t/m D	H1; atoombouw en binding H2; Koolstofchemie H3; Chemisch rekenen	4+6	3+4 (TW2)
803	Schriftelijk	V : 3	60 min	A t/m D	H4; Zouten H5; Mengen en oplossen	4+6	13+14 (TW3)
804	Praktisch (niet herkansbaar)	V : 2	45 min	A t/m F	Een praktische toets welke bestaat uit een praktisch deel en een theoretisch deel waarin de praktische handelingen uitgewerkt worden. Afronding vindt plaats in het lesuur. Beoordelingscriteria zijn: voorbereiding, uitvoering en verslaggeving	4+6	21/22
301	Schriftelijk (herkansbaar)	V : 3 E1 : 3/15	90 min	A t/m F	H1; Atoombouw en binding H2; Koolstofchemie H3; Chemisch rekenen H4; Zouten H5; Mengen en oplossen H6; Reactiesnelheid en evenwicht H7; Zuren en basen Schoolexamen (herkansbaar)	4+6	26 + 27 (TW4)

Let op:

Het gebruik van een grafische rekenmachine is niet toegestaan bij scheikunde. In Havo4 maakt men gebruik van Binas 7^e editie.

Opmerking:

Accent van de toetsen ligt op de genoemde hoofdstukken, maar alle voorgaande hoofdstukken worden verondersteld bekend te zijn. Voor alle toetsen moet je voorbereid zijn op het rekenwerk; massa, volume, dichtheid, gehalten en percentages, rekenen aan reacties, molariteiten, enz.

Toelichting;

* In alle schoolexamens zullen onderdelen uit de verschillende (A t/m F) domeinen van het examenprogramma aan de orde komen. De voortgangstoetsen zijn **niet** herkansbaar. Alleen de E1 toets is herkansbaar

Methode;

Chemie 4 Havo editie 8.0

Toelichting kerndoelen burgerschapKerdoel 4: Maatschappelijke betrokkenheid

- “De leerling verkent verschillende mogelijkheden om bij te dragen aan de samenleving.”
- Onderzoek doen naar de mogelijkheden tot het bijdragen aan de samenleving in zowel alledaagse situaties als bij maatschappelijke initiatieven.

Kerdoel 6: Maatschappelijke vraagstukken

- “De leerling weegt af welke mogelijkheden die heeft om ten aanzien van maatschappelijke vraagstukken te handelen.”

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afname week
801	Schriftelijk	V: 1	45 min	A, C	Hst 1: Rekenen en groei		39
802	Schriftelijk	V: 2	90 min	A, C, E	Hst 1: Rekenen en groei Hst 2: De statistische cyclus	Maatschappelijke vraagstukken	TW 1
803	Schriftelijk	V: 2	90 min	A, B, C	Hst 3: Lineaire verbanden Hst 6: Formules en herleiden		TW 2
804	Schriftelijk	V: 2	90 min	A, E	Hst 7: Conclusies bij statistiek	Maatschappelijke vraagstukken	TW 3
301	Opdracht	V: 1 E1: 1/20		A, E	Hst 8: Statistiek met de computer (Excel)*	Maatschappelijke vraagstukken	Periode 4
302	Schriftelijk	V: 3 E2: 3/20	90 min	A, B, C, D, E	Hst 4: Combinatoriek Hst 5: Veranderingen	Maatschappelijke vraagstukken	TW 4

Bij toetsen is alleen de grafische rekenmachine toegestaan.

Domeinen

- A. Vaardigheden
- B. Algebra en tellen
- C. Verbanden
- D. Verandering
- E. Statistiek

Toets nummer	Type	Gewicht V/E/P	Duur	Domein	Omschrijving + doel	Burgerschap	Afnameweek
801	Schriftelijk	V : 1	45 min	A, B	H 1: Lineaire en kwadratische vormen	Maatschappelijke vraagstukken	39
802	Schriftelijk	V : 3	90 min	A, B	H 1: Lineaire en kwadratische vormen H 2: Veranderingen	Maatschappelijke vraagstukken	TW 1
803	Schriftelijk	V : 3	90 min	A,B, D	H 3: Meetkunde H 4: Werken met formules		TW 2
804	Schriftelijk	V : 3	90 min	A, B, D	H 5: Functies en vergelijkingen H 6: De afgeleide functie		TW 3
301	Praktische Opdracht	V : 1 E1 : 1/20	Inlever opdracht	A, B, C, D	Praktische opdracht		Periode 4
302	Schriftelijk	V : 3 E2: 3/20	90 min	A, B, C, D	H 7: Lijnen en cirkels H3: Meetkunde H6: De afgeleide functie		TW 4

Bij toetsen is alleen de grafische rekenmachine toegestaan.

Domeinen

- A. Vaardigheden
- B. Functies, grafieken en vergelijkingen
- C. Meetkundige berekeningen
- D. Toegepaste analyse